

วิญญานรายงานตัว

พระครูภาวนาวิสุทธิ

R2002

อาตมามีเรื่องวิญญานจะเล่าให้ฟังสักเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องวิญญานมารายงานตัวเพื่อเจริญกรรมฐานที่วัดอัมพวัน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๖ เขาคือ วิญญานของ นายวิโรจน์ ปัญจบุรี

จำเป็นจะต้องกล่าวประวัติของนายวิโรจน์สักนิดหน่อย นายวิโรจน์ ปัญจบุรี เกิดเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ บ้านเลขที่ ๙๑/๑ ถ.ประตู่ชัย ต.เวียง อ.เมือง จ.พะเยา บุตรนายวิรัตน์ นางมอนแก้ว ปัญจบุรี มีพี่น้องร่วมท้องกัน ๔ คน นายวิโรจน์เป็นคนที่ ๒ มีการศึกษาดี เรียนดีตลอดมา คือจบสายสามัญจากโรงเรียนพะเยาพิทยาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ศึกษาต่อที่วิทยาลัยครูเชียงราย ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกพลศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ และได้รับปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเอกพลศึกษา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๖

เมื่อเดือนตุลาคมปี ๒๕๒๕ ระหว่างที่นายวิโรจน์เป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูเชียงราย ได้รับคัดเลือกเป็นผู้แทนนักศึกษาเข้ามาเข้าค่ายพัฒนาจิตใจที่วัดอัมพวัน อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี จัดโดยสภายุวพุทธิกสมาคมแห่งชาติ มีผู้แทนนักศึกษาทั่วประเทศมาเข้าค่าย ๗ วัน มาเจริญวิปัสสนากรรมฐาน นายวิโรจน์ปฏิบัติได้ดีมาก เหล้าไม่ดื่ม บุหรี่ไม่สูบ เป็นคนไม่ข้องแวะกับอบายมุขเลย

นายวิโรจน์มีแฟนคนหนึ่งเป็นคนจังหวัดเดียวกัน เขารักกันมาก เมื่อเรียนจบแล้ว วิโรจน์สอบบรรจุได้เป็นอาจารย์ที่วิทยาลัยครูเชียงราย แฟนของวิโรจน์สำเร็จปวช. เรียนต่อ ปวส. แล้วลาออกไปทำงานที่อำเภอหนึ่งในจังหวัดพะเยา

ต่อมาปี ๒๕๒๖ เขามีโครงการอบรมกันที่วัดอัมพวันอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้อธิบตีสมพร เทพสิทธิ์า ประธานสภาอุพุทธฯ ผู้จัดการอบรมได้เชิญรัฐมนตรี ร.ต.ท.ชาญ มนุชธรรม มาเป็นประธานในพิธีเปิด จะนำเครื่องบินมาลงที่นี่ อาจารย์สมเดช มุงเมือง ซึ่งเคยมาเข้าค่ายพัฒนาจิตใจที่วัดอัมพวันสมัยเป็นนักศึกษา ปกศ.สูง ต่อมาเรียนสำเร็จปริญญาโท เป็นอาจารย์วิทยาลัยครูเชียงราย อาจารย์สมเดชชวนนายวิโรจน์ว่า “ไปไหม” วิโรจน์บอกว่า “ไปแน่” เพราะเจริญสติปัฏฐานสี่แล้วมันซาบซึ่งใจเหลือเกิน อาจารย์สมเดชบอกให้นายวิโรจน์ไปเป็นวิทยากรและช่วยควบคุมนักศึกษาที่วัดอัมพวัน นายวิโรจน์บอกยินดีมาก

นายวิโรจน์ได้ไปชวนแฟนคือกัลยา ให้มาอบรมด้วย แต่กัลยาปฏิเสธบอกว่า “คุณไปก่อนเถอะ เอาไว้แก่คราวคุณย่า-คุณยายเสียก่อน” กัลยาไม่สนใจไป

วิโรจน์ก็เตรียมกระเป๋า ๒ ลูก มีเป้ กระติกน้ำร้อน-น้ำเย็นพร้อม พอดีจะต้องไปเล่นกีฬาแล้วถึงจะมา เขาก็เตรียมกระเป๋าเรียบร้อย ตั้งใจมั่น จะไปแน่มีศรัทธา ๑๐๐% จะมาอบรมที่วัดอัมพวัน วันที่ ๒๑ ต.ค. ๒๕๒๖ ๕ วัน ๕ คืน จะนำนักศึกษา มาประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ คน

๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๖ ก่อนถึงกำหนดจะไปวัดอัมพวัน ๕ วัน วิโรจน์ซึ่งจักรยานยนต์ไปรับแฟน ให้แฟนซ้อนท้ายมาเดชะกฏแห่งกรรมดลบันดาลรถชนทันที วิโรจน์ตายคาที่ แฟนก็ไปตายที่โรงพยาบาล วิโรจน์ตายหัวและใส่ทะลัก มอเตอร์ไซค์พัง แฟนตายวันรุ่งขึ้น คือ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๒๖ ญาติตั้งศพที่วัดในหมู่บ้านแยกกันของใครของมัน ไม่ได้ตั้งรวมกัน

วิญญานแยกออกจากร่าง

พอตายแล้วนายวิโรจน์เล่าว่า เขาตั้งสติของเขาดี เขาออกมายืนพิจารณาสังขารของเขาว่าหัวและ ใ้ส่ออกไปแล้ว และเขาก็มายืน เขามีสติครบ นี่ไม่ใช่ว่าศพตายแล้ววิญญานจะอยู่ตรงนั้นนะเดี๋ยวญาติโยมจะเข้าใจผิด และเวลาที่ใส่หีบโลงเข้าแล้ว วิญญานคงอยู่ในโลงศพ ไม่ใช่ เขายืนยันเลย เขาก็ตามไปยังที่ตั้งศพของเขา

อาบน้ำศพเขาก็ยื่นดู หัวและกึ่งดูสังขารของเขา อาบน้ำศพตามประเพณีเขาก็รู้หมด และก็เอาศพใส่หีบตั้งบำเพ็ญกุศล พระก็เริ่มสวดบำเพ็ญกุศล มีสวดพระอภิธรรม

อาตมาก็ถามว่า “พอตั้งศพแล้ววิญญาณไม่อยู่ตรงนั้นหรือ” เขาบอกว่า “ไม่อยู่” บางทีเราก็คณะโลงบอกว่า “แม่ออกมาพระจะสวด” “แม่ทานอาหารเสีย” ก็คณะกันไป ดีเหมือนกัน กตัญญูรู้พระคุณ แต่ที่จริงแล้ววิญญาณออกมาหาได้อยู่ที่ เรือนร่าง ไม่หอรอกความจริงเป็นอย่างนี้

ในที่สุดพอตั้งศพเรียบร้อยดีแล้ว วิญญาณนายวิโรจน์ก็มาถึงนี้ทันที วิญญาณ นายวิโรจน์มาถึงวัดอัมพวัน ญาติโยมโปรดฟัง จิตเต อสงฺกิลฺลฺฐฺ สุคติ ปาฏิกงฺขา – จิตไม่เศร้าหมองแล้ว สุคติเป็นที่หวังได้

จิตนี้จะไปไม่ติดไฟแดง ไม่มีเลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวาถึงเลย อย่างโยมนั่งหลับตา นึกถึงบ้านถึงเลย นึกถึงที่นอนเราถึงเลย นึกถึงครัวก็ถึงเลย เหมือนอย่างโยมนั่งพัก อยู่ที่นี้ จะไปที่หอฉันรับประทานอาหาร มันจะเลี้ยวตรงนี้หยุดตรงโน้นไม่ได้ มันจะถึงเลย นั่งเก้าอี้ตรงไหน ก็ถึงตรงนั้น มันเป็นแบบนี้จริง ๆ

ในที่สุดเขาก็มาถึงวัดอัมพวัน ในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๖ นั้นเอง พอดีที่นี้มี อบรมนักศึกษาวิทยาลัยครูเทพสตรี และปิดการอบรมในวันนั้น ที่หอประชุมมีเก้าอี้ อบรม ทั้งวิชาการ มีปฏิบัติกรรมฐานน้อย ยังไม่ได้ปฏิบัติกันเคร่งครัดอะไร สมัยนั้น เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ ปฏิบัติยังไม่เคร่งครัด ก็มีโต๊ะเก้าอี้ พอวิทยาลัยครูเทพสตรีอบรม เสร็จออกไปแล้ว ก็ทำความสะอาดกัน ตอนนั้นมีพระภิกษุ-ปริณญาโทหนึ่งรูป ปริณญาตรีหนึ่งรูปมาบวช ๑๕ วัน ไม่ได้สนใจมาเจริญกรรมฐาน ต้องการมาบวช พักผ่อนดูหนังสือ จะไปอเมริกา จะไปต่อปริณญาเอก ไม่ได้มานั่งกรรมฐาน

อาตมาก็บอกว่า “นี่คุณต้องการจะไปเรียนหนังสือต่อควรนั่งกรรมฐาน เสีย จะได้ไปเรียนสำเร็จ มีปัญญาดี”

“โอ๊ยผมไม่สนใจหรอก ผมจะดูหนังสือ จะต้องเดินทางไปอเมริกา” องค์
ปริญาตรีกี่เหมือนกัน แต่เขาก็ขยันดี มาช่วยกวาด ตอนนั้นยังไม่มีพรหม ที่มีพรหมปู่
เพราะคุณแม่สิริ กรินชัย พาพวกโยมมา ในรายการยุวพุทธิกสมาคมฯ เลยก็มีพรหมปู่
ให้หนึ่ง ก็ได้อันสิริขึ้น ก็นั่งกวาดโน่นกวาดนี่ ที่พรหมไม่มีก็ใช้เสื่อปูเอา และเอาเก้าอี้
ตั้ง เมื่อเอาเสื่อออกฝุ่นเยอะเยอะ ก็ทำความสะอาดกัน บัดกวาดอะไรทำนองนี้ อาตมา
นั่งบนเก้าอี้ พระปริญาโท ปริญาตรีกี่มาช่วยกวาดอยู่ใกล้ ๆ

ตอนเย็นมากแล้ว พวกที่เลิกอบรมกลับกันไปแล้ว สักประเดี๋ยวมาแล้ววิโรจน์
ถือกระเป๋ามา ๒ ลูก เป้ก็วางอยู่มาราบอาตมา

อาตมาก็ถาม “เฮ้อ มาอย่างไรกันนี่” เขาบอก “มาอบรม” “มาอบรมอะไร
ยังไม่ถึงเวลาอีกตั้งหลายวัน เริ่มวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๖ นี้เพิ่งวันที่ ๑๖
ตุลาคม ๒๕๒๖ มาอย่างไร” เขาก็รายงานตัวเลข

“กระผมวิโรจน์ครับ หลวงพ่อจำได้ไหม”

“อ้อ จำได้คล้ายคล้ายคล้าคล้า”

“ก็ผมมาอบรมไงเล่า ผมนั่งเจริญสติปัฏฐานสี่ นั่งห้อย แต่ผมก็กลับไปนั่ง
ที่บ้าน ผมสนใจมากครับ จะมาตอนนี่ผมก็บอก บอกกับ อ.สมเดช มุงเมืองไว้
บอกต้องมาแน่ ถึงยังงี้ก็มาและผมก็อุตส่าห์ไปชวนแฟน เขาก็เล่าถึง น.ส.
กัลยา ให้ฟังว่า เขาไม่มาหรอกครับ ผมก็ต้องมาคนเดียวแล้วเขาก็เล่า
เหตุการณ์ให้ฟังว่า

เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๖ ผมขับมอเตอร์ไซด์เอาแฟนซ้อนท้าย ไป
ถูกรถชนและตายแล้ว.... อาตมาขอแทรกตรงนี้ ที่บอกว่าตายอยู่กลางถนนรถชน
แล้ววิญญูณอยู่ตรงนั้น ไม่จริงเสมอไป คนที่จะอยู่เฝ้าตามถนนหนทาง คือพวก
สัมภเวสี ไม่มีสติ คนที่ไม่ได้ฝึกอะไรไว้ ตายที่ไหนแล้วมักจะหาที่อยู่ไม่ได้ ไม่ได้สร้าง
บุญกุศลไว้ เรียกว่าสัมภเวสี ตัวตายด้วยอำนาจโลภะเป็นเปรต อสุรกาย ถ้าตายด้วย

อำนาจโทสะ ส่วนมากเป็นโยมผู้หญิงเคียดแค้นกับสามีเรื่องชู้สาวเป็นผีดิบ ไปเที่ยวกินเลือดผู้ชาย สำหรับอสุรกายตายด้วยอำนาจโลภะ มันจึงจะเป็นสัมภเวสี มันจึงจะเฝ้าที่

ยกตัวอย่างค่ายบางระจัน นายจัน หนวดเขี้ยว ขุนสรรค์ พันเรือง เป็นต้นอย่าลืมนะที่ค่ายบางระจัน ตายด้วยอำนาจโทสะ กำลังรบพุ่งชิงชัย กำลังมีอำนาจโทสะต่อต้านกันเลยล้มหายตายเอียนมาก เมื่อสมัยก่อนนั้น ใครจะไปเอาไม้แดงที่วัดโพธิ์เก้าตันไม่ได้นะ และน้ำสระหลวงพ่ออาจารย์ธรรมโชติ ใครจะไปตักไม่ได้ เอาไปใส่กา การระเบิดเลย และอีกดอกจันเก้าตรา ใครไปเอาต้องเอาไปคืน อาตมาก็เคยไปเอาแต่ไม่คืน เพราะอาตมาพูดกันรู้เรื่อง จำไว้ แต่จะไม่เล่าเรื่องดอกจันเก้าตรา

อาจารย์ธรรมโชติ ไม่ได้เป็นอาจารย์อยู่ที่วัดโพธิ์เก้าตัน เป็นพระอยู่วัดเขาขึ้นอำเภอเดิมบางนางบวช ทางบางระจันไปนิมนต์ให้มา มาอยู่วัดโพธิ์เก้าตัน มาช่วยไม่ใช่คนบ้านนั้น สมภารชื่ออาจารย์คง วัดโพธิ์เก้าตัน อาตมารู้ประวัติ เลยก๊วว่า อาจารย์ธรรมโชติเป็นเจ้าของวัดโพธิ์เก้าตัน ที่จริงไม่ใช่ อาจารย์ธรรมโชติท่านเก่งทางฉาน ท่านเก่งหลายอย่างอะไรทำนองนี้ โยมจำไว้ตายด้วยอำนาจโทสะ จึงต้องเฝ้าอยู่ตรงนั้นนะ เฝ้าเอียน ดุด้วยนะ ดุแยกเขี้ยวยิงฟันด้วย ใครไปเอาของไม่ได้ ตายเลย แต่เดี๋ยวนี้ทำไมไม่เอียน

ในเวลากาลต่อมาพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ สร้างค่ายขึ้นมาแล้วถวายพระราชกุศลในหลวงเสด็จมาทั้งสี่พระองค์ มีการสร้างตักลูกนิมิต ถวายพระราชกุศล เลยวิญญานนั้นก็ไปเกิดแล้ว จะไปเอียนได้อย่างไร ทำไมวิญญานไม่เอียน ก็ไปเกิดหมดแล้ว

อาจารย์วิโรจน์บอกตรงกันเลย บอกหลวงพ่อผมไม่ใช่สัมภเวสี นี้คุยกับผีเห็นกันหลายคนนะ ไม่ใช่โรคประสาท พระเห็นกันหมดกำลังทำความสะอาด เป็นที่น่าสังเกตว่า รู้ว่าเขาเป็นวิญญานอย่างไร ฟังต่อไป

ตอนที่มานั่งคุกเข่า อาตมาไม่รู้หรอกว่าเข้ามาตอนไหน เพราะพระมัวกวาดกันมาถึงมานั่งแล้ว เข้ามาทางหน้าหอประชุม มากราบเบญจางคประดิษฐ์ ๓ หน นั่งแล้ว

รายงานตัวเลย บอก “กระผมมาจากเชียงใหม่ครับ หลวงพ่อจำได้ไหมวิโรจน์ครับ” ก็ใครจะไปจำได้ นักศึกษาตั้งเป็นร้อย ๆ จำไม่ได้หรอก บอก “จำได้คลับคล้ายคลับคลา”

“ผมเป็นลูกศิษย์หลวงพ่อโง่งมาหนึ่งเจริญสติปัญญาสี่ยังไม่ครบ”

“ทำไมถึงมาก่อนกำหนดวันเขาล่ะ เขาจะเข้าวันที่ ๒๑ ตุลาคม นี่หา นี่เพิ่งวันที่ ๑๖ ตุลาคมเท่านั้นเอง”

“ผมได้ตายแล้ว” พระนั่งเลย เอาไม้กวาดวางพอได้ยินเสียง “ผมได้ตายแล้ว” ก็นั่งกัน ก็ดู เอ! ผีก็ไม่ใช่ ทำไมไม่ใช่ผี โยมอย่าเข้าใจผิดนะ ถ้าตาโบ้แล้วมีมือใหญ่ ๆ นะเป็นผีโทรทัศน์ ผีลิกจำไว้ ผีลิกมันออกมาอย่างนี้ เขาทำให้เราดู ถ้าผีจริงต้องมาอย่างนี้ เต็มจะเข้าใจผิด มาอยู่ในวัดนี้ไม่ต้องกลัวผีตาโบ้ อาตมาก็ยังไม่รู้ว่าใครเป็นผีมันเหมือนกัน ตาโบ้แล้วทำผมยาว ๆ มือใหญ่ ๆ นั่นผีลิก ใส่หน้ากากแน่นอนที่สุดเลย ถ้ามืดความรู้อีกเยอะ และพระก็นั่งฟังกัน มีพยานหลักฐานอยู่ครบ พระปริยญาโท ปริยญาตรีเริ่มสนใจแล้ว

อาตมาถามว่า “คุณมาอย่างไร”

“หลวงพ่อกับ ผมกราบเรียนถวายว่า ผมตั้งใจ มั่นใจเลย ผมมาครั้งแรกเมื่อปีที่แล้ว ผมเจริญกรรมฐาน ผมก็ตั้งใจแล้ว แต่ยังไม่ได้ขึ้นต่อนครับ ตอนนั้นผมมา ๗ วัน ๗ คืน อาจารย์สมเดชจะให้ผมเป็นวิทยากรควบคุมนักศึกษา และเอาใจใส่เป็นพิเศษอีกด้วย และผมก็พอดีถูกรถชนตาย ในวันนี้แล้ว ผมก็รีบมาก่อน กระเป๋าที่ผมมานี้ไง ผมเอามาหมด” มีที่ใส่น้ำร้อน น้ำแข็ง เป็คล้ายทหาร

อาตมาก็ถามว่า “เอาศพตั้งไว้ยังไง แฟนคุณอยู่ที่ไหน” เขาบอกว่า “อยู่อีกวัดหนึ่ง คนละตำบล คนละที่ ไม่ได้ตั้งรวมกัน”

“น่าจะอยู่ที่หีบศพ ทำไมถึงมาอยู่อย่างนี้”

เขาบอกว่า “ไม่จริง หลวงพ่อ ไม่จริง อย่าเชื่อว่าจะอยู่ที่หีบศพ เวลาจะสวดก็บอก เวลาจะกินข้าวก็บอก ไม่ใช่ทั้งนั้นแหละ”

“ถ้าอย่างนั้น สวดพระอภิธรรม สวดสังคหะ ใครจะฟังล่ะคุณ คุณไม่อยู่ฟัง”

เขาบอกว่า **“หลวงพ่อกับ สวดให้ญาติที่มีชีวิตอยู่ฟัง ผมไม่ต้องไปฟังหรอก”**

พวกเราจำไว้ เพื่อจะไปอย่างนั้นบ้าง จะอยู่ฟังหรือเปล่า อันนี้เรื่องจริง

อาตมาก็ชักไซร์ไล่เสียง ไม่น่าจะสนเท่ห์อะไรแล้ว ก็มันเป็นกฎแห่งกรรมอันสำคัญ อาตมารู้เรื่องก่อนแล้ว จึงได้เล่าเรื่องให้ อ.สมเดชเขาฟังไว้ก่อน มันมีความหมาย เดี่ยวจะอ่านจดหมายให้ฟังอีก มีรูปถ่ายด้วย

เขาก็รายงาน่า **“หลวงพ่อกับ จิตวิญญาณนี้มันถึงเลยนะครับ”** แล้วเขาก็อธิบาย พระปริญาโทนั่งฟังปากหวิวเลย **“ผมต้องมาเจริญวิปัสสนาแน่ เพราะผมตั้งใจแล้วครับหลวงพ่อ เพราะเวลาในโลกมนุษย์มีค่าเหลือเกิน”**

พระปริญาโทฟัง นั่งนึกพิโซ่เอ๊ย เรามาบวชก็ไม่ได้ขอกกรรมฐาน ฝึมันยังมาเจริญกรรมฐาน เลยวันนั้นพระปริญาโท ปริญาตรี เลยได้อบรมพร้อมกันไปด้วย นับว่ามีประโยชน์ดีเหลือเกิน

อาตมาบอก **“สวดพระอภิธรรมน่าจะฟัง จะได้กุศล”**

เขาบอก **“หลวงพ่อกับไม่จริง สวดให้ญาติพี่น้องฟังสวดให้คนเป็นฟัง แต่วิญญาณนั้นไปสู่สถานแน่นอน คิดดีก็ไปทางดี คิดไม่ดีก็ไปทางไม่ดี แต่**

กระผมคิดมาก่อนนานแล้วว่าจะมา เป็นวิทยากรที่นี่ และตั้งใจว่าจะมาปฏิบัติ ต่อ เพราะคราวที่แล้วปฏิบัติเต็มที่เพียง ๒ คืนเท่านั้น นอกเหนือจากนั้น วิทยากรผสมมากมาย การปฏิบัติก็ห้อยลงไป แต่ผมก็ตั้งใจแล้ว” เขาว่าอย่างนี้

“หลวงพ่อกับ กระผมอ่อนใจเหลือเกิน หลวงพ่อหาที่พักให้ผมหน่อย พักที่ไหน” “หลวงพ่อกับมีอะไรเรียกใช้ได้” ขอพิจารณาด้วยนะ พระนั่งเป็นแถว เลย

“ไปดูเถอะนะ กุฏิข้างโบสถ์ล่องไปทางใต้เลย ที่ไหนว่างก็ไป” พระพูดขึ้น ว่า “หลวงพ่อย่าให้พักกุฏิผมนะ” ก็ยังไม่แน่ใจว่าใช่ผีหรือไม่ แต่พระปริณายตรึ บอกว่า “ผมไม่เชื่อเลย อาจจะเป็นคนติดยาเสพติด อาจหลอกหลวงเรา แล้วขอ พักและจะมาลักของเรา” ท่านก็คิดท่านไกลดี และก๊อลองดูก่อน

เขาบอกว่า “ผมขอพักครับ อ่อนใจเหลือเกิน หลวงพ่อกับ หลวงพ่อ ทราบไหมครับนักศึกษาจะมาถึงที่นี่เมื่อไร” อาตมาเอาเอกสารมาดู บอกว่า “ห้า โมงเย็น เขาจะมาทานอาหารเย็นที่นี่”

“หลวงพ่อดีผมใหม่ ต้องมาตัก อย่างน้อยต้อง ๕ ทุ่มทีเดียว หรือ ๓ ทุ่ม อาจจะไม่ถึง”

“เพราะอะไร”

“เชื่อผมเถอะครับ เขาจะไปดูเขื่อน จังหวัดตาก พานักศึกษาไปเป็นร้อย ๆ คน กว่าจะมาถึงต้องมืดค่ำครับ ขอหลวงพ่อกุณาได้บอกแม่ครัวด้วย บอก อย่างเพิ่งทำเลย ทำมีด ๆ เถอะ กับข้าวร้อน ๆ ดี เขาจะได้ทานอร่อย ๆ” ผียังรู้ ดีกว่าเรา “ถ้าทำตอน ๕ โมง ข้าวปลาบูดหมด หลวงพ่อดีผมเถอะ จะมาตัก เขาจะดูเขื่อนจังหวัดตากก่อน”

เขาบอกต่อว่า “เชื่อผมอย่างเดียวหลวงพ่อกับผมแน่หนอกว่าหลวงพ่อกับผม
อ่อนใจจ้ง ผมขอพัก หลวงพ่อกจะให้พักที่ไหน” เขาอ่อนใจมาตั้งแต่รถชน

โยมจำไว้ รถชนแล้วออกมาเย็น เขาฝึกสติของเขา เขาบอก “หลวงพ่อกับ
ถ้าผมไม่มาฝึกไว้บ้าง ผมคงเลเพลาดพาไปไหนแล้ว ผมตั้งใจเตรียมกระเป๋า
เตรียมเครื่องใช้ไม้สอยครบ ในระยะ ๕ วันที่มาอบรม พอสมควรแล้ว ที่ผมมา
ก่อนเนื่องจากรถชนพร้อมกับภรรยาของผม ที่ได้ทำงานธุรการที่อำเภอ
แล้ว ภาระผมก็สอบบรรจุครูได้แล้วที่วิทยาลัยครูเชียงรายครับ ผมขอพัก หลวง
พ่อกับผมใช้ได้นะครับ จะให้ทำอะไรกับอกนะครับ”

“เอ้า งั้นพักตามใจชอบเถอะ ก็ชู้กฏไป”

เขาก็กราบ ๓ หน กราบเสร็จแล้ว ก็เอาเป้สะพายเดินออกไป พระปริณญาโท
นอนเลย อาตมาก็ต้องนอนบ้าง ดุชิ เดินลอยไปบนพรหมเลย เหนือพรหม ๑ นิ้ว ไม่ถึง
พื้น ที่น่าสังเกตคือ ตาคว่า แววดาไม่มี สังเกตง่าย ๆ ตาไม่มองตาเรา ยิ้มแห้ง ก้ม
มองพื้นเรื่อยเลย พอเดินออกไปแล้วพระเกรียวเลย ออกไปก็ไปหาตรงวิหารหลวง
พ่อกับ

วิหารหลวงพ่อกับ เมื่อก่อนยังไม่ได้สร้าง เป็นศาลเทวดาที่ตันพิกุลโค่นเสร็จ
แล้วมาชวนแม่ชีสวดมนต์ ตันสัตบรรณอยู่ตรงนี้ ยาว ๒๐ วา หลวงสมานวนกิจ อดีต
อธิบดีกรมป่าไม้ มาที่นี้บอก “หลวงพ่อกับตันนี้ อายุ ๘๐๐ ปี” ยาว ๒๐ วา อาตมาเห็นว่า
ตันพิกุลโค่นล้มไปแล้ว เทวดาหนีไปแล้ว เตียวเทวดาที่ตันนี้หนีอีกก็จะโค่นทับโบสถ์
พังหมด โบสถ์ไม่พังก็ลงกฏอาตมา ไม่กฏอาตมาก็หอประชุมพัง เลยก็ต้องโค่นเสีย
โค่นแล้วเป็นยังไง โค่นแล้วชาวบ้านก็ขอไม้ไป มีเสียงไปร้องครางที่บ้านเขา ต้องเอา
ไม้มาคืน เป็นที่รู้ทั่วไปของบ้านนี้ เทวดาไปเที่ยวร้องเลยก็ต้องปลุกศาลไว้ให้ อันนี้
เรื่องจริงที่มีมาแล้ว มาเตียวนี้ก็สร้างเป็นวิหารให้สมเด็จพระพุฒาจารย์โต พรหมรังสี ทำ
พรหมน้ำมนต์

ผลสุดท้าย พระกั๊วตามออกไป เปิดกุฏิดูหมดเลย แม่ชีแตกตื่นไปเปิดดูหมดก็ไม่มี ไม่มีกระเป่า พระปริณญาตรี โท บอกหลวงพ่อบรรณฐานทำยังไง ผียังมา ผมมาอยู่ตั้งหลายวันแล้วยังไม่เอาเหนือเอาได้ ผมก็สู้ไม่ได้ ต้องแข่งกับผี เลยรับกรรมฐานปฏิบัติ พอพวกเซียงรายมาก็ทำต่อ

ต่อมาถึงวันที่นักศึกษา มา วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๖ พอ ๑๘ นาฬิกา ไฟฟ้าดับหมดเลย ที่อื่นไม่ดับ ดับที่วัดอัมพวันทีเดียว และตอนนั้นสุนัขในวัดนี้ไม่มีเลย ไม่รู้มาจากไหน หอนคืนยันรุ่งเลย อาตมาก็ให้พระเอาเทียนไปจุดตามห้องน้ำห้องส้วม ใช้เทียนไข เพราะไฟฟ้าไม่ติด ไม่รู้จะทำอย่างไร นักศึกษามาถึงดึกกว่ากำหนดการเสียงรถแปด ๆ ๆ ๆ ตรงตามผีบอกเลย เราทาสู้ไม่ได้ เมื่อเข้ามาถึงก็บอกอาบน้ำก่อนเดี๋ยวค่อยทานข้าว เขาบอก “หิวจังเลย” ถ้าหิวก็กินก่อนเอา!

เลยก็รับประทานอาหารก่อน เสร็จแล้วก็ปฐมนิเทศ เพราะว่าพรุ่งนี้ ร.ต.ท.ชาญ มนุชธรรม จะมา ตอนนี้อธิบดีสมพร เทพลีธา เป็นประธานสภายุวพุทธฯ มีคุณอำนวย อินทรภู่ดี มีหลายท่าน พวกนั้นรู้หมด เขาจะมากัน พอตีตอนเช้ารับโทรเลขจากจังหวัดแจ้งความให้ทราบว่าร.ต.ท.ชาญ มนุชธรรม มาไม่ได้ นำท่วมกรุงเทพฯ ต้องไปช่วยราษฎร อธิบดีสมพร เทพลีธา จึงเป็นประธานแทน

พอทานอาหารเสร็จ อาบน้ำเสร็จ อาตมาเรียกคณะอาจารย์มา มีอาจารย์สมเดช มุงเมือง และอาจารย์หญิงอีก ๓ คน พระปริณญาโทก็อ่านบันทึกที่ได้บันทึกไว้ให้ฟัง คณะอาจารย์น้ำตาร่วงเลย จริงตามนี้ทุกประการ

อาจารย์สมเดชบอก “หลวงพ่อบรรณฐาน พอเปิดอบรมแล้วผมขอฝากนักศึกษาไว้ ผมจะไปงานฌาปนกิจศพของวิโรจน์ในวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๖” เลยก็ให้เอาบันทึกไปพิมพ์แจกวันในงานศพนั้นด้วย เราไม่รู้เรื่องขึ้นมาทันทีเลย ไม่ใช่ว่าเขาเล่าให้ฟังก่อนแล้วเราไปเล่าตามเขา มันก็เกิดมหัศจรรย์ขึ้นมาอย่างนี้

นี่แหละญาติโยมทั้งหลาย โปรดถามวิทยาลัยครูเซียงราย นี่อาตมาก็บอกเขาไปก่อน บอกไม่ตายตรงโน้นจะไปตายที่เขื่อน ทำให้คณะอบรมมาอบรมไม่ได้ ถ้ามา

จมน้ำตาย เลยรถชนตายเสียมันสะดวกดี และเขาได้มาก่อนมาคอยอยู่ที่นี้ ก็มีประโยชน์ดี

เล่าเรื่องวิญญานรายงานตัว เนื่องจากว่า นายวิโรจน์เขาได้ศึกษาและปฏิบัติธรรมแล้ว สติเขาจึงดี อาตมาก็ถามเขาที่เขาเห็นว่า “ปวดมากไหม” เขาบอกว่า “หลวงพ่อ แวบเดียวผมไม่รู้เรื่องเลย และผมก็มายืนอยู่อย่างนี้แหละครับ และไปพูดกับเขา ๆ ก็ไม่พูดด้วย เขาไม่เห็น” อย่างลืมนะคนละภพคนละชาติ อยู่ที่ไหนล่ะ อยู่ที่เรานี้แหละ ที่ว่าง ๆ นั่งกันเต็มหมดแหละจะรู้หรือมันคนละภพ ไม่ใช่สวรรค์อยู่บนฟ้า นรกอยู่ใต้ดิน อาตมาตรวจแล้ว ขุดลงไปแล้วมีแต่ไส้เดือนกับกิ้งกือ และถ้าหากว่าสวรรค์อยู่บนฟ้า เมื่อขึ้นเครื่องบินไปต่างประเทศ อาตมาพยายามดูเมื่อไปเมืองจีน ดูทางหน้าต่าง ถ้าสวรรค์อยู่บนฟ้าเมื่อเครื่องบินจะตกก็เรื่องเล็ก เราก็อาศัยเทวดานอนสักคืนจะเป็นอะไรไป มันก็ไม่มีนี่ มันมองไม่เห็นนะ

เพราะฉะนั้นนรกสวรรค์ก็อยู่รวมกับพวกเรานี้แหละ เราไม่ทราบนะ ญาติโยมโปรดจำไว้ด้วย การเจริญวิปัสสนากรรมฐานนี้ไม่เฉพาะแต่มนุษย์ ผีก็เจริญได้ ยกตัวอย่างแมงกาคหลง มาเจริญกรรมฐานที่วัด เตี่ยวันนี้ยังอยู่ด้วยนะ เขานึกจากคำว่า “เปรต” เป็น “เทพ” ได้เป็น “เทพธิดา” ได้ทันทีไม่มีการปฏิสนธิ อยู่ที่วัดนี้

นี่เรื่องวิญญานรายงานตัว ทำให้มีพยานหลักฐาน อาตมามีรูปถ่ายดูด้วย ได้ผลเลย ได้สำเร็จญาณ ๑๖ เลย ทำไม่ถึงรู้ว่าสำเร็จญาณ ๑๖ เขาได้แสดงออกมาอย่างไร ญาติโยมจำไว้ให้ได้ คนที่ได้โสฬสญาณ ญาณ ๑๖ นี้จะต้องเป็นรูปนี้เลย จะต้อง...กรรมฐาน ต้องได้จุดนี้ และไม่ใช่ว่ามนุษย์เราจะมาเจริญกรรมฐานเท่านั้น วิญญานทั้งหลายก็มาเจริญกรรมฐานได้ เทพยดาเจ้าทั้งหลายก็มาเจริญกรรมฐานได้

บันทึก เพื่อให้เรื่องวิญญานรายงานตัว เป็นรายงานการค้นคว้าเรื่องวิญญานที่สมบูรณ์ จึงนำจดหมายและบันทึกของบุคคลที่สัมผัสกับเหตุการณ์อันอัศจรรย์นี้มาประมวลไว้เป็นหลักฐาน

จดหมายจากอาจารย์สมเดช มุ่งเมืองถึงหลวงพ่พระครูภาวนาวิสุทธิ

วิทยาลัยครูเชียงราย อ.เมือง จ.เชียงราย ๕๗๐๐๐

๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

กราบนมัสการหลวงพ่ที่เคารพอย่างสูง

กระผมมีความยินดีที่หลวงพ่กรุณาให้กระผมรับใช้เกี่ยวกับการเรียบเรียงประวัติของลูกศิษย์ที่เสียชีวิต ซึ่งเป็นเรื่องที่กระผมยังจำได้ดี เนื่องจากมีอัศจรรย์หลายเรื่องอย่างที่หลวงพ่ได้กล่าวไว้ เรื่องราวเกิดขึ้นดังนี้

กระผมกำหนดจะจัดให้มีการอบรมพัฒนาจิตใจของผู้นำนักศึกษาวิทยาลัยครูเชียงราย ในนามของยุวพุทธิกสมาคมแห่งชาติ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๖ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการอบรมที่ส่งมาด้วย

การอบรมครั้งนี้กระผมได้เชิญนายวิโรจน์ ปัญจบุรี มาเป็นวิทยากรควบคุมดูแลค่ายพัฒนาจิตใจ เนื่องจากนายวิโรจน์เคยมาอบรมที่วัดอัมพวันแล้วเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๒๕ และสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสาขาพลศึกษาจากวิทยาลัยครูเชียงรายในปีนั้น สอบเข้ารับราชการครูได้แต่ยังไม่เรียกบรรจุ วิโรจน์เลื่อมใสศรัทธาหลวงพ่เป็นอย่างยิ่ง เมื่อพบกับกระผมทุกครั้งจะกล่าวถึงหลวงพ่เสมอ

เมื่อผมเชิญเขามาช่วยงานอบรมดังกล่าว เขาก็มีความยินดีมากที่จะได้มาร่วมงานและได้มานมัสการหลวงพ่ ดังจดหมายที่เขาเขียนถึงผมก่อนสิ้นชีวิต

กำหนดเดินทางจากวิทยาลัยครูเชียงราย วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๖ แต่วิโรจน์กับแฟนสาวเสียชีวิตถูกรถชนเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๖ คิคนที่ออกเดินทางจึงพานักศึกษาแวะเคารพศพที่บ้านในเขตเทศบาลเมืองพะเยา (แฟนสาวของวิโรจน์ชื่อนางสาวกัลยา พูลสวัสดิ์ ก็เสียชีวิตในวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๒๖ ตั้งศพที่บ้านในเขตเทศบาลเมืองพะเยา)

การเดินทางในวันนั้นมีฝนตกหนักช่วงก่อนถึงจังหวัดสิงห์บุรี พอมาถึงวัดเวลาประมาณสองทุ่ม ไฟฟ้าที่วัดดับมืด นักศึกษาที่เดินทางมาต่างก็ใจเสียไปตาม ๆ กัน เมื่อกระผมมากราบนมัสการหลวงพ่อกับและกราบเรียนเรื่องวิโรจน์กับแฟนสาวเสียชีวิต หลวงพ่อได้บอกว่า วิโรจน์ได้มาล่วงหน้าแล้ว มาที่กุฏิ อุบาสก อุบาสิกาที่อยู่ ณ ที่นั้น ต่างก็เห็น เป็นเรื่องอัศจรรย์เรื่องแรก

เมื่อกระผมกลับไปเผาศพของทั้งสองคนในวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๖ เจ้าภาพได้ฝากเงินมาถวายวัดอัมพวัน ๕๐๐ บาท เหตุการณ์อัศจรรย์เกิดขึ้นอีก ในคืนวันที่ ๒๔ ตุลาคม เวลาประมาณเที่ยงคืน ขณะที่หลวงพ่อกำลังกล่าวปัจฉิมนิเทศปิดการอบรมและอนุโมทนา แผ่กุศลแก่ญาติผู้บริจาคเจ้ากรรมนายเวรและผู้มีพระคุณ ขณะนั้นก็มียเสียงหมาหอน คาดว่าจะห่างจากวัดมาก และเสียงหอนของหมาก็ดังขึ้นเรื่อย ๆ ใกล้เข้ามาเรื่อย ๆ ในที่สุดหมาก็หอนรอบอาคารหอประชุม หลวงพ่อกล่าวว่า “บัดนี้ญาติผู้บริจาคทั้งหลายได้มารับส่วนบุญส่วนกุศลแล้ว เขามาอยู่รอบ ๆ หอประชุม วิโรจน์ก็มาด้วย เขายืนอยู่ข้างหลังประตู” เสียงหมาหอนดังมาก ไม่มีใครกล้าหันไปดูทั้งที่ประตูหรือหน้าต่าง เมื่อหลวงพ่อบอกว่า “บัดนี้ญาติผู้บริจาคเขากลับไปกันหมดแล้ว” บัดนั้นเสียงหมาหอนก็เงียบลงทันทีราวกับปิดเครื่องเสียง บรรยากาศจึงมีแต่ความเงียบ เหตุการณ์อัศจรรย์เช่นนี้กระผมไม่เคยพบมาก่อน จึงจำได้ดี

พูดถึงอุบัติเหตุที่ทำให้วิโรจน์กับภรรยาต้องเสียชีวิตในคืนวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๖ หลังจากที่ทั้งสองคนไปดูการแข่งขันบาสเกตบอลที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง แล้วก็ขี่มอเตอร์ไซด์ไปตามถนนชูเปอร์ไฮเวย์ ซึ่งถนนสายนี้มีอยู่ช่วงหนึ่งเป็นป่าละเมาะ เปลี่ยวและเป็นเนินเขา วิโรจน์กับภรรยาต้องมาเสียชีวิตบริเวณนี้เนื่องจากถูกรถยนต์เป็นรถปิคอัพชนด้านหลัง คนขับรถปิคอัพเมาสูรา พวกนั้นก็ดื่มเพื่อฉลองสอบไล่เสร็จเป็นอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคพะเยา แต่ไปเรียนในโครงการอบรมครูประจำการที่วิทยาลัยครูเชียงราย คนขับไม่ใช่เจ้าของรถ เจ้าของรถเป็นลูกศิษย์ของกระผม เหมือนกัน บ้านอยู่อำเภอแม่ใจบ้านเดียวกับกระผม เรื่องรถปิคอัพคันนี้ก็แปลก คุณพ่อของลูกศิษย์ที่เป็นเจ้าของรถปิคอัพคันนี้ถูกฆ่าตายแล้วเผาพร้อมกับรถคันนี้ในเดือนเมษายน ๒๕๒๘ คุณแม่กินยาฆ่าตัวตายเนื่องจากกลัวความผิดที่จะพาดพิง

มาถึง อันนี้เป็นเรื่องของเจ้าของรถปิคอัพคันที่ชนวิโรจน์และกัลยาตาย รถคันนี้ก็ถูกเผาทิ้งไปแล้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับคู่สาวไม่เกี่ยวกับการตายของวิโรจน์และกัลยา แต่ก็ไม่ทราบว่ามีกรรมที่เกี่ยวเนื่องกันหรือไม่

การตายของวิโรจน์กับกัลยา หลวงพ่อเคยบอกผมในวันที่เดินทางถึงวัดอัมพวัน (๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๖) ว่าที่จริงแล้ววิโรจน์กับกัลยาต้องตายในวันนี้คือวันเดินทาง การตายอาจจะจมน้ำที่จังหวัดตาก ซึ่งวันนั้นผมได้พานักศึกษาแวะชมเขื่อนภูมิพลด้วย และจะต้องอยู่กับเรื่องศพ การอบรมที่จะเปิดวันรุ่งขึ้นก็จะมีปัญหา แต่ด้วยเหตุที่วิโรจน์กับกัลยาเป็นคนดีไม่ทำความเดือดร้อนให้กับใคร รวมทั้งผมด้วย ทั้งสองคนจึงเสียชีวิตก่อนการเดินทาง อันนี้เป็นการบอกเล่าของหลวงพ่อในตอนนั้น

ผมได้เล่าเรื่องทั้งหมดที่เกิดขึ้นค่อนข้างยาว แต่ก็คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียบเรียงของหลวงพ่อ และเป็นอนุหากรรมแก่นุชนรุ่นหลังต่อไป รายละเอียดอื่น ๆ ปรากฏในหนังสือทั้งสองเล่มที่ผมส่งมาพร้อมกันนี้

จึงกราบนมัสการมาด้วยความเคารพอย่างสูง ขอกราบอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย ได้โปรดดลบันดาลให้หลวงพ่อมิพลา นามัยสมบุรณ์เป็นที่พึงของสรรพสัตว์ทั้งหลายตลอดไป

นมัสการมาด้วยความเคารพ

อย่างสูงยิ่ง

- ลายเซ็น -

(นายสมเดช มุงเมือง)

จดหมายจากวิโรจน์ถึงอาจารย์สมเดช มุงเมือง

๙๑/๑ ประตู่ชัย

๑๒ ต.ค. ๒๖

อาจารย์สมเดชที่เคารพรัก

ผมขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างมากที่ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น ซึ่งครั้งแรกผมคิดว่าการกลับมาวิทยาลัยอีกครั้งหลังจากที่จบไปแล้ว คงจะทำให้หลายสิ่งหลายอย่างเปลี่ยนแปลง แต่การมาเที่ยวของผมครั้งที่ผ่านมา ผมมีความรู้สึกที่ผมยังเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัยครูเชียงรายแห่งนี้ ความผูกพันหลายสิ่งหลายอย่างที่ผมมีต่อวิทยาลัยครูเชียงรายยังฝังแน่นในใจผม และผมหวังไว้ว่าวันสถาปนาปีต่อ ๆ ปี ผมจะมาอีก และคงได้รับความอบอุ่นในฐานะศิษย์เก่าของที่นี่อีก (หวังเป็นอย่างยิ่ง)

สำหรับเรื่องไปสิงห์บุรี ผมอยากไปมาก ขณะนี้ผมยังไม่ได้ขอพ่อ คิดว่าใกล้จะไปอีกนิดผมจะขอท่านดู ระยะนี้ผมก็พยายามเร่งอ่านหนังสือสอบ มสธ. ให้ทัน ถ้าท่านท่านคงไม่ขัดข้อง ผมจะต้องกลับมาสอบวันที่ ๒๙-๓๐ ตุลาคมนี้ ผมคิดว่าไปชุดนี้ คือ เส่ง ที่อู่ มาโนช ขวัญยืน นพพล อาจารย์และผมคงม่วนแน่นอน แต่ละคนเหลือร้ายทั้งนั้น ผมอยากไปที่สุดเลย

ผมจะนัดหมายอาจารย์มาอีกทีนะครับ เรื่องกำหนดการไปซึ่งยังไม่แน่วังขอพอก่อน

ฝากความระลึกนึกถึงมายังเส่ง ขวัญยืนด้วยครับ

ด้วยความรักและคิดถึง
วิโรจน์ ปัญจบุรี

ลีลาชีวิต ความรัก และวาระสุดท้ายของชีวิต*

จากการสังเกตการดำเนินชีวิตของวิโรจน์ ในช่วงที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยครูเชียงราย และหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว วิโรจน์มีลีลาชีวิตที่เรียบง่าย แจ่มใส ร่าเริงอยู่เสมอ ไม่เคยมีเรื่องเดือดเนื้อร้อนใจใด ๆ ไม่เคยเสพสิ่งเสพติดให้โทษและของ

มีนเมา ไม่ลุ่มหลงอบายมุข ไม่เคยทำให้พ่อแม่เดือดร้อนเป็นทุกข์ เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นกัลยาณมิตรต่อทุกคนที่คบหา มีความกตัญญูทเวที่ต่อพ่อแม่ รักพี่น้องเคารพนอบน้อม สุภาพต่อครูบาอาจารย์ มีนิสัยรักเด็ก รักความก้าวหน้า ใฝ่รู้ มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครูอย่างยิ่ง

ในด้านความรัก

วิโรจน์เคยเล่าให้ฟังว่า รักและสนิทสนมกับกัลยา พูลสวัสดิ์ มาตั้งแต่ครั้งยังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษา แม้แยกย้ายกันไปเรียนที่ต่างจังหวัด ทั้งคู่ก็ยังคงมีความสัมพันธ์กันด้วยดีมาตลอด จนวาระสุดท้าย ทั้งคู่จบชีวิตพร้อมกับด้วยประสบอุบัติเหตุ ยังความโศกเศร้าเสียใจอย่างสุดซึ้งแก่พ่อแม่ พี่น้อง ครูอาจารย์ เพื่อนฝูงและญาติสนิท ใครจะคิดว่าวิโรจน์ผู้เป็นกัลยาณมิตรจะจากโลกนี้ไปรวดเร็วอย่างนี้

- จากหนังสืออนุสรณ์งานฌาปนกิจศพ วิโรจน์ – กัลยา เชียงราย ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๖
